

Ärende: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämistä annetun lain muuttamisesta

Utlåtande av remissintansen

Utlåtandet om det är inte går at svara på frågorna nedan

Svenska Finlands folkting (senare Folktinget) ser de föreslagna lagförändringarna som behövliga eftersom organiseringsansvaret för social- och hälsovården övergår från kommunerna till välfärdsområdena från och med 1.1.2023. Folktinget uttalar sig i detta utlåtande enbart om frågor som berör myndigheternas skyldighet att garantera möjligheten till integration på svenska.

En konsekvens av att social- och hälsovården överförs till välfärdsområdena är att ansvaret för integrationsstigen, som kommunen tidigare handhade, splittras. Även om social- och hälsovården överförs till välfärdsområdet, ser Folktinget det som positivt att kommunen bär helhetsansvaret för integrationen. Folktinget ser det också som viktigt att en tjänsteman i kommunen fortsättningsvis ansvarar för främjandet av integrationen. Tjänstemannen bör ha tillräckliga kunskaper om integrationsprocessen, alternativa integrationsstigar och ska också kunna informera om rätten till att välja integrationspråk, antingen finska eller svenska i en tvåspråkig kommun.

Folktinget ser det som viktigt att invandraren redan i samband med den inledande kartläggningen informeras om att Finland är ett tvåspråkigt land och om möjligheten att välja antingen den svenska eller finska integrationsstigen. Såväl tidigare språkkompetens som familjeband bör tas i beaktande med tanke på den invandrades val av integrationsspråk. Familjemedlemmarna bör ha rätt att integreras på samma språk. Familjegrupphemmens verksamhet och de stödformer som erbjuds barn och unga som invandrat utan vårdnadshavare, bör i tvåspråkiga kommuner utvecklas och erbjudas likvärdigt på både svenska och finska.

Aktörer inom den sektorsövergripande samservicen bör kunna betjäna och handleda invandrare på svenska i tvåspråkiga kommuner och välfärdsområden.Handledningen är av ytterst stor vikt med

tanke på de val som invandraren gör och handledaren bör ha en tillräcklig insikt i såväl utbildnings- som arbetsmöjligheter för att kunna ge invandraren de bästa framtida möjligheterna. Också en person som valt att integreras på svenska ska ha rätt att få handledning, service och stöd på svenska.

Folktinget är oroat över att endast få tvåspråkiga kommuner ingår i sysselsättningsförsöket och över att den svenskspråkiga verksamheten inte utvecklats samtidigt med den finska verksamheten i de kommuner som deltar i försöket. Detta märks särskilt tydligt i huvudstadsregionens städer där arbetsökande inte på ett likvärdigt sätt erbjudits tjänster på svenska, då utvecklingen av den svenska verksamheten försumrats i inledningsfasen. Folktinget anser att det är viktigt att en utvärdering av sysselsättningsförsöket görs och att en faktor i utvärderingen är hur servicen förverkligats på svenska och finska.

Invandrare med högre utbildning är en grupp som upplever utmaningar under integrationsprocessen i Finland och Folktinget anser att myndigheterna måste bli bättre på att bemöta dem och ta tillvara deras kompetens. Myndigheterna bör respektera invandrarens val av integrationsspråk.

Folktinget vill lyfta upp det faktum att den svenska integrationsstigen också i framtiden kommer att ha särdrag som bör beaktas. Det finns aktörer som inte är kommunala, men som bör tas med i det svenska integrationsarbetet, till exempel tredje sektorn och privata folkhögskolor. Vissa av kommunens uppgifter för främjande av integration kommer också i framtiden att kunna konkurrensutsättas och skötas av företag eller tredje sektorn. De här uppgifterna ska i framtiden också fungera på svenska, och kan till exempel skötas av Luckan i huvudstadsregionen.

Folktinget ser det som avgörande att kommunerna tar sitt ansvar för att utveckla den svenska integrationsstigen, inte minst när kommunerna kommer att bära helhetsansvaret för integrationen. Den svenska stigen ska vara ett likvärdigt alternativ till den finska, vilket framförallt de större kommunerna hittills inte beaktat. Att kommunerna i framtiden bär helhetsansvaret för integrationen kan i bästa fall vara en positiv sak för utvecklandet av den svenska integrationsstigen. I framtiden bör kommunerna garantera att integrationstjänsterna ska utvecklas och fungera likvärdigt på finska och svenska och att den svenska integrationsstigen inte glöms bort.

Slutligen påminner Folktinget om nationalspråksstrategin som antogs av statsrådet i december 2021. I den konstateras att målet med åtgärderna är att öka antalet personer som integreras på svenska, så att det proportionellt sett motsvarar minst de svenskspråkigas andel av befolkningen. Folktinget konstaterar att det lokalt innebär andelen svensk- och finskspråkiga invånare i kommunen.

1. Utkast till regeringens proposition om ändring av lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

Paragraferna 3, 4, 5 och 6 om bedömning av servicebehoven för den tvärssektoriella gemensamma sysselsättningsfrämjande tjänsten, planering av ett servicepaket som är lämpligt för anställning av arbetslösa samt framsteg och uppföljning av anställningsprocessen.

-

7 § Organisation av en tvärssektoriell gemensam tjänst och nationell vägledning (I paragrafen finns befogenhet att utfärda förordningar. Innehållet i förordningen beskrivs i de bestämmelsespecifika motiveringarna. Nuvarande statsrådets förordning är 1377/2014.)

-

Vad mer vill ni säga om förslaget?

-

2. Lagförslag om ändring av lagen om främjande av integration

Ersättning för kostnader (kap 6)

-

Stöd för barn och unga personer som bor i landet utan vårdnadshavare (27-28 §)

-

Övriga föreslagna förändringar gällande välfärdsområden

-

Vad mer vill ni säga om förslaget?

-

Lindberg Stephanie
Svenska Finlands folkting